
2 Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Irrgang aan de minister van Financiën over **het salaris van vier ton voor de nieuwe directeur van de AFM**.

De heer **Irrgang** (SP):
Voorzitter. De toezichthouder op de financiële markten, de AFM, is gelukkig niet te beroerd om de financiële sector flink de maat te nemen. De AFM is net als de SP kritisch over de hoge bonussen voor bankiers, maar ook over de beloning van tussenpersonen, de zogenaamde provisies. De AFM is zelf onderdeel van de publieke sector. Dat betekent dat de voorzitter van de AFM niet meer zou moeten verdienen dan de baas van de publieke sector, de minister-president.

De AFM presteert het nu echter om een voormalig topambtenaar van het ministerie van Financiën voor ruim vier ton aan te nemen. Dat is ruim boven de balkenendernorm. Vandaar dat mijn eerste vraag aan de minister als volgt luidt: waarom krijgt deze topambtenaar een enorme salarisverhoging, terwijl de AFM gewoon bij de publieke sector hoort? Wil deze topambtenaar niet meer voor zijn huidige salaris werken?

Bij de benoeming in 2007 van de huidige voorzitter van de AFM heeft de SP ook al tegen dit buitensporige salaris bezwaar gemaakt. Toenmalig minister Bos wekte destijds de indruk dat het salaris bij de aanstelling van een nieuwe voorzitter verlaagd zou worden. Klopt dat en, indien ja, waarom is dat dan in dit geval niet gebeurd?

Bij een andere financiële toezichthouder, de Nederlandse Bank, moet binnenkort een nieuwe president-directeur en een directeur Toezicht worden aangesteld. Hoe gaat de minister ervoor zorgen dat daar het topsalaris niet omhoog- maar omlaaggaat?

Minister De Jager:

Voorzitter. Om te beginnen wil ik een misverstand wegnemen over de hoogte van het salaris. Straks kom ik nog op de vraag over de procedure te spreken. Het brutojaarsalaris van de voorzitter van de AFM bedraagt ongeveer € 290.000, inclusief vakantietoeslag en dertiende maand; hij krijgt verder geen bonussen. De heer Irrgang wijst er ook op dat dit in 2007 met de Kamer is gewisseld. In dat debat is gezegd dat juist ook ten aanzien van de Nederlandse Bank een matiging gaat plaatsvinden zoals bij de AFM. De matiging was toen ongeveer 12% ten opzichte van het salaris daarvoor. Dat salaris is dus al gematigd en valt onder het nieuwe kader dat met de Kamer is gewisseld.

In antwoord op één van de vragen van de heer Irrgang het volgende. Het is mijn stellige voornemen om die matiging zoals die bij de AMF is doorgevoerd, uit te breiden naar beide functies bij de Nederlandse Bank. Ten opzichte van de huidige salarissen bij de Nederlandse Bank zal het zelfs wat meer dan 12% matiging betreffen,

maar de salarissen liggen bij de Nederlandsche Bank op dit moment ook hoger dan bij de AFM. Dat zal straks nog wel steeds een beetje het geval zijn, maar het verschil wordt daarmee dus wel kleiner.

Hoe valt dan het verschil met die vier ton te verklaren waaraan de heer Irrgang refereert? Dat betreft alle belastbare inkomensbestanddelen van het loon van de heer Hoogervorst over 2010. Dit is inclusief de pensioenregeling, die grosso modo op alle werknemers van toepassing is. Daarbij is sprake van een middelloonregeling met een opbouwpercentage van 2,25, maar waarbij de premie wel afhankelijk is van de leeftijdsopbouw.

De heer Irrgang (SP):

De minister geeft in ieder geval voor een deel geen antwoord op mijn vragen. De AFM is er altijd als de kippen bij om hoge beloningen in de financiële sector te veroordelen, maar geeft nu zelf niet thuis. De minister laat na om hierbij een duidelijke norm te stellen. Voor de publieke en semipublieke sector luidt die norm: niet meer dan de minister-president. Ik wil alsnog een antwoord op mijn vraag of deze topambtenaar niet bereid is om voor zijn huidige salaris te werken. Ook gaat de minister niet in op mijn vraag waar dat salaris dan voor nodig is. Is door de betrokkene een wens geblokkeerd om het salaris te verlagen, waar toenmalig minister Bos vooruit leek te lopen? Is dit topsalaris niet in strijd met de erecode van de Partij van de Arbeid? Moet hierop dan niet de Lodewijk de Waal-behandeling van toepassing zijn? Dit kabinet laat zich altijd voorstaan op daadkracht, maar hier ontbreekt het aan daadkracht. Dit salaris voor de top van de AFM moet worden teruggebracht tot wat de baas van de publieke sector, de minister-president, verdient. Dat gebeurt hier niet.

Minister De Jager:

Het is bekend dat de SP dat laatste elke keer tot inzet heeft gemaakt. Dat zijn echter nooit de afspraken met deze Kamer geweest. De SP kan mij niet verwijten dat ik iets niet doe wat de SP wel wil, maar wat niet met de Kamer is afgesproken. Niet iedere functionaris, ook van de Nederlandse Bank of de AFM, hoeft onder de balkenendernorm te worden gebracht. Dat is gewoon niet de afspraak.

Mijn voorganger heeft de Kamer tijdens het bedoelde debat toegezegd ook bij de Nederlandse Bank eenzelfde matiging als bij de AFM te laten plaatsvinden. Er heeft een salarisdaling plaatsgevonden bij de AFM. Die volgt de nieuwe voorzitter ook. Daar passen de gemaakte afspraken ook onder. Die toezegging is de enige die ik me herinner van dat debat, overigens via de overlevering. Ik was er natuurlijk niet bij. Die toezegging zal ik ook gestand doen.

In een specifiek geval kan een persoon het misschien voor iets minder willen doen. Dan voer je echter een jojobeleid. Wij voeren een gematigd beleid en daaraan houden wij vast.

De heer Irrgang (SP):

Dat salaris van € 290.000 bruto is hetzelfde als dat van de huidige AFM-voorzitter, de heer Hoogervorst. Blijft de vraag waarom de minister nu niet een nieuwe stap zet. Daarop leek in het debat van 2007 immers vooruit te worden gelopen. De minister stelt echter dat daarvan geen sprake is. Waarom geen nieuwe stap? De salarissen moeten in de gehele financiële sector naar beneden. De mensen waar het om gaat, komen allemaal uit de publieke

De Jager

sector. De heer Hoogervorst was eerder minister. Docters van Leeuwen kwam uit de publieke sector. Nu gaat het zelfs om een topambtenaar van het ministerie van de minister! Wat is dan het bezwaar om het salaris bij de AFM, een publieke instelling, onder de norm van het salaris van de minister-president te brengen?

Minister De Jager:

Het bestuur van de AFM bestaat ook uit andere personen, die wel degelijk uit de marktsector komen en een heel ander salarisniveau gewend zijn. Wij zoeken naar een gematigde salarisontwikkeling. Dat is hier ook gebeurd. De salarissen zijn immers fors gematigd ten opzichte van de periode daarvoor. Toch moet er nog enige aantrekkingskracht uitgeoefend worden met de salarissen, zowel op mensen bij de overheid als mensen in de markt. Wij moeten niet alleen maar mensen van de overheid aantrekken. Overigens kunnen mensen ook ergens anders gaan werken, waardoor die misschien ook verloren zijn voor de overheid. Het salaris moet dus wel een zekere aantrekkingskracht houden. Om per geval heel erg af te wijken, afhankelijk van wat iemand wel of niet zou willen, is een jobbeleid. Dat lijkt mij niet verstandig. Ik ga graag het debat hierover aan. Dat heeft het kabinet ook gedaan. Ik doel op het debat over het beloningskader voor de AFM en de Nederlandsche Bank. Binnen het afgesproken kader moet de Kamer het kabinet de ruimte laten en het niet elke keer bij een individueel geval weer anders willen. De Kamer moet het accepteren als het gaat om gevallen die binnen het kader passen.

De heer Van Vliet (PVV):

Voorzitter. Mijn broek zakt helemaal af. Die verdwijnt zelfs in de grond! Wij hebben onlangs een debat gehad over het beloningsbeleid bij staatsdeelnemingen en het publieke domein. Wij hebben een debat gehad over de bonussen in de bankierswereld. Nu hoor ik de minister een en ander samenvatten met de term "incidentenpolitiek". Maar een kaal salaris van drie ton bruto? Waar is de balkenendenorm gebleven?

Minister De Jager:

De heer Van Vliet weet het kennelijk niet. Met de Kamer en dus ook met zijn voorgangers is echter afgesproken dat deze norm niet voor iedereen geldt, zeker niet voor mensen bij een privaatrechtelijke zbo zoals de AFM of de Nederlandsche Bank. Met de Kamer is specifiek afgesproken dat de balkenendenorm of de norm van een ministersalaris daar niet de norm is. Als de heer Van Vliet vindt van wel, is dat een debat in algemene zin. Dat debat is wel aardig en is ook al vele malen gevoerd. Omdat wij aantrekkingskracht willen blijven uitoefenen op mensen buiten de overheid kun je niet alles binnen de hele publieke, en zeker niet de semipublieke sector, relateren aan alleen een ministersalaris. Er is bovendien al een forse matiging tot stand gebracht.

De heer Braakhuis (GroenLinks):

Voorzitter. Met alle respect, maar de AFM is geen vrije markt; daarin passen andere mores, waarmee ik het overigens ook niet eens ben, maar ja. Hier gaat het erom dat een functie normaliter wordt gewogen en beoordeeld, waarna daar een salaris aan wordt gehangen. Als deze weging leidt tot een salaris dat hoger is dan dat van de minister-president, is dat een impliciete uitspraak over de zwaarte van de functie. Het gaat hierbij bovendien om een

organisatie van, pak 'm beet, 400 mensen, dus waar hebben we het over? Mijn vraag is: is deze functie daadwerkelijk gewogen en beoordeeld en is daaraan een salaris gehangen, conform de wijze waarop dat in de regel binnen de overheid wordt gedaan?

Minister De Jager:

Ja, en dit is in de Kamer besproken en gewogen. Misschien is niet iedereen het erover eens, maar een meerderheid heeft het afwegingskader geaccepteerd.

Ik vind het toch iets heel vreemds van deze Kamer, dat deze discussie elke keer weer plaatsvindt als er sprake is van een individueel geval. Nee, de Kamer moet het wegingskader beoordelen en daarover afspraken maken. En niet, als er weer eens een benoeming is, alles toch weer niet goed vinden. Dat is jobbeleid. Van een minister van Financiën en zeker van een regering die beoogt om consequent beleid te voeren, mag je consequent beleid verwachten.